

स्वागत एवं
नमस्कार

प्रशासनिक समिक्षा: आ.व. २०७५ / ७६

प्रस्तुतीका विषयवस्तुहरु

- पृष्ठभूमी (भौगोलिक, जनसाङ्ख्यिक विवरण)
- विद्यमान अवस्था (हालसम्मका उपलब्धीहरु)
- कर्मचारी दरवन्दी र पदपुर्ति विवरण
- समस्या र चुनौतीहरु

प्रस्तुतकर्ता : सागर गौतम

शाखा अधिकृत

पृष्ठभूमि (नगर परिचय)

- ❖ नेपाल सरकारको मिति २०७१ वैशाख २५ गतेको घोषणा बमोजिम स्थानीय निकायको रूपमा स्थापना भएको हो ।
- ❖ (साविकको शंकरनगर, आनन्दवन, करहिया, मक्रहर, टिकुलीगढ, मधवलिया र गंगोलिया ७ गा.वि.स.)

नगर परिचय

- ❖ संवैधानिक व्यवस्था अनुसार अधिकार सम्पन्न स्थानीय तहको रुपमा रुपान्तरित भएपश्चात साविकका २४ वटा वडाहरु हाल १७ वटा वडाहरुमा सिमित रहेका छन् ।
- ❖ रुपन्देही जिल्लाका १६ वटा स्थानीय तहहरु मध्ये तिलोत्तमा नगरपालिका एउटा अव्वल स्थानीय तहको रुपमा परिचित छ ।

भौगोलिक अवस्थिति :

- ❖ क्षेत्रफल : १२६.२ वर्ग कि. मी.
- ❖ वडा संख्या : १७
- ❖ उचाई : समुन्द्री सतह देखि ११५ मि देखि १७५ मि
- ❖ हावापानी :उष्ण प्रदेशीय
- ❖ तापक्रम : अधिकतम ४२.४ न्यूनतम ८.७५ डिग्री सेल्सियस
- ❖ मुख्य जातजाति: ब्रह्मण, क्षेत्री, मगर, थारु लगायत ५८ जातजाति

जन साङ्ख्यिक विवरण : (घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ अनुसार)

- ❖ जम्मा जनसंख्या : १२३८३६
- ❖ पुरुष : ६३३१६
- ❖ महिला : ६०५०८
- ❖ जनसंख्या बृद्धिदर २.२६ (जनगणना २०६८ अनुसार)
- ❖ जनघनत्व : ९७८.२३
- ❖ साक्षरता दर : ८१ प्रतिशत (जनगणना २०६८ अनुसार)
- ❖ कृषि क्षेत्र : ७२.०१ प्रतिशत

विद्यमान अवस्था(हालसम्मका उपलब्धीहरु)

- स्थानीय सरकारको गठन पश्चात आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र रही आवश्यकता अनुसार ऐन, कानून, कार्यविधि निर्माण तथा नीतिगत निर्णयहरु मार्फत स्थानीय विकास निर्माण कार्यहरु प्राथमिकताका साथ अगाडी वढेका
- १७ वटै वडा कार्यालयहरु स्थापना गरि सम्बन्धित वडा कार्यालयवाटै सेवा सञ्चालन
- वडा कार्यालमा घुम्ति शिविर सञ्चालन गरि घर नक्सा पास, व्यवसाय दर्ता, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण प्रक्रियालाई सहज तुल्याईएको ।
- नगरपालिका भित्रका हरेक गतिविधीहरुलाई कार्यालयको मासिक मुखपत्रद्वारा सार्वजनिकरण गर्ने गरिएको ।

Cont...

- स्थानीय सरकारबाट निर्मित ऐन, कानून, नीति, निर्देशिका लगायत नगर कार्यपालिका र नगरसभाका निर्णयहरु समेत कार्यालयको वेब साईट माफर्त सार्वजनिक गर्ने गरिएको ।
- साविकको गा.वि.स कार्यालयहरुको नाममा रहेका चल अचल जिनसी सम्पत्तिहरु नगरपालिकाको मूल जिनसी खातामा आम्दानी वाधी अभिलेख व्यवस्थित गरिएको
- कानूनी व्यवस्था अनुसार जिनसी निरीक्षण सम्पन्न भई प्रतिवेदन प्राप्त भईसकेको र जिनसी निरीक्षणको प्रतिवेदनबाट मर्मत हुन नसक्ने भनि किटान भएका सामानहरु लिलामी गर्नको लागि प्रक्रिया सुरु भएको छ ।

- सार्वजनिक खरिद प्रक्रियालाई पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी र सरलिकृत गर्नको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को मर्मअनुरूप संघीय सरकारले उपलब्ध गराएको नमुना कानूनको मार्गदर्शन अनुसार तिलोत्तमा नगरपालिकाको सार्वजनिक खरिद नियमावलीको मस्यौदाको तयारी भईरहेको छ ।
- स्थानीयवासीहरुलाई सेवाको वारेमा रहेका गुनासाहरुको वारेमा उजुरी गर्नको लागि प्रत्येक वडा कार्यालय र नगरपालिकाको कार्यालयमा उजुरी पेटिकाको व्यवस्था गरिएको छ ।

Cont....

- सवै सामुदायिक विद्यालय र नगरपालिकाको प्रशासनिक भवनमा विद्युतीय हाजिरी मेसिन जडान गरिएको छ ।
- सूचनाको हक र पारदर्शिताको प्रवर्धनको लागी खुला सरकारको अवधारणा अनुरूप सार्वजनिक रुपमा आवधिक समिक्षा, सार्वजनिक सुनुवाई र जनतासँग मेयर जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरि आम स्थानीयवासीहरुलाई जानकारी गराइएको छ ।

स्वीकृत दरवन्दी र कर्मचारी विवरण

वडा कार्यालयतर्फ

- ❖ वडा सचिवको रुपमा रा.प.अनं प्रथम वा अधिकृत छैठौ वा सहायक पाँचौ-१
- ❖ रा.प.अनं द्वितीय वा सहायक पाँचौ/चौथो-१
- ❖ सब ईन्जिनियर वा अ.स.इ-१

नगरपालिकातर्फ

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत- उपसचिव (रा.प. द्वितीय, प्रशासन)

उपसचिव स्तरका शिक्षा र ईन्जिनियरतर्फ(अधिकृत नवौ, दशौ)- २

अधिकृत सातौ/आठौ- ४ (प्रशासन, लेखा, शिक्षा, स्वास्थ्य)

अधिकृत छैठौ तह - ४

ईन्जिनियर छैठौ तह - २

चौथो, पाचौ तह- १८

जम्मा दरवन्दी : वडातर्फ- ३४, नगरपालिका: ३१ जम्मा: ६५ (श्रेणीविहिन बाहेक)

पदपूर्तिको अवस्था (आजको मितिसम्म)

- ❖ स्थायी कर्मचारी- ६५ जना
- ❖ अस्थायी, करार - ४१ जना
- ❖ जम्मा कर्मचारी - १०६ (३५ श्रेणीविहिन सहित)
- ❖ श्रेणीविहीन बाहेक जम्मा कर्मचारी - ७१ जना
- ❖ अन्यत्र समायोजन भई रमाना लिन बाँकी कर्मचारी संख्या - २६
- ❖ उपरोक्त बाहेक केही कर्मचारीहरु निश्चित जिम्मेवारी पूरा गर्नको लागि छोटो समयको लागि दैनिक ज्यालादारीमा रहेका
- ❖ कर्मचारी समायोजनको कमले गर्दा स्वीकृत दरवन्दी भन्दा हाल पदपूर्ति संख्या बढी देखिन्छ

समस्या र चुनौतीहरू

- कार्यालयको संगठनात्मक संरचना यकिन नहुनाले सोही अनुसार स्थायी प्रकृतिको शाखागत जिम्मेवारी र कार्यविवरण उपलब्ध हुन नसक्नु
- मन्त्रालयबाट पटक पटक दरवन्दी तेरिज परिवर्तन हुँदा नगरपालिकाको वास्तविक दरवन्दी नै यकिन हुन नसक्नु
- समायोजनको कारणले गर्दा उत्पन्न भएको अस्थिरता र समस्या
- कानूनी र नीतिगत जटिलताहरू (संघीय ऐन, नियम र परिपत्रहरू)
- सेवा करारका कर्मचारीहरूको व्यवस्थापन
- दरवन्दी कटौतीको कारणले सिर्जना भएको व्यवस्थापकीय समस्या
- कर्मचारीको क्षमता र विज्ञता पहिचान गरि सोही अनुसार कार्यवातावरण र जिम्मेवारी

अवको बाटो

- तत्काल ओ एण्ड एम सर्भे गरि कार्यालयको आवश्यकता अनुसार दरवन्दी विवरण पुनरावलोकन गर्दै स्थायी प्रकृतिको संगठन संरचना सभावाट स्वीकृत गराउने र भर्णा प्रक्रिया अगाडी बढाउने ।
- मौजुदा जनशक्तिलाई तालिम, उत्प्रेरणा र विशेष सेवा सुविधा उपलब्ध गराई कार्यालयको आवश्यकता अनुसार अतिरिक्त समयमा समेत परिचालन गर्ने ।
- कार्यसम्पादनमा आधारित वृत्तीविकास र प्रोत्साहन प्रणालीको अवलम्बन गर्ने ।

धन्यवाद !